

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม

จุดสารข่าวสารวินัยและคุณธรรม

ฉบับที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จุฬาสารข่าววินัยและคุณธรรม ฉบับนี้ขอแนะนำเสนอ
เกร็ดความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่าง
การกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมชม
เว็บไซต์ของกลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม
และดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://discipline-ops.moph.go.th/>

กรณีตัวอย่าง การกระทำความผิดวินัย

เรียก...ไม่รับ

นายธรรมดา ข้าราชการ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนได้รับแต่งตั้ง ให้เป็นคณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือกเพื่อจ้างบุคคล เป็นลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน ตำแหน่งพนักงานบริการ(พนักงานขับรถยนต์) ทำการสอบคัดเลือกโดยการสอบข้อเขียน สอบสัมภาษณ์

และสอบภาคปฏิบัติ ในการสอบภาคปฏิบัติ นายธรรมดา ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมการสอบด้วยตนเองตามล่ำฟ้างมีผู้สมัครเข้ารับการสอบคัดเลือก จำนวน ๓ คน มาเข้ารับการสอบคัดเลือก จำนวน ๒ คน ซึ่งก่อนการสอบคัดเลือก นายธรรมดา ให้ นาย ส. พนักงานขับรถยนต์

ซึ่งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของตน นำเบอร์โทรศัพท์ของตนไปให้ นาย ว. ผู้สมัครสอบ ทั้งที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน หลังจาก นาย ว. ได้รับการคัดเลือก และรายงานตัวปฏิบัติงานแล้วนายธรรมดา เรียกให้นาย ว. หาเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท มาให้ โดยนายธรรมดา อ้างว่าตนกำลังเดือดร้อน นาย ว. ซึ่งขณะนั้นเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของนายธรรมดา เข้าใจว่าเงินที่เรียกจากตนนั้นเป็นการเรียกเงินจากการ

ที่สอบผ่านการคัดเลือก ทำให้คิดว่าตัวเองสอบผ่านเพราะ นายธรรมดา มีส่วนช่วยจริง จึงประสงค์จะให้เงินตามจำนวนที่ขอมา

ต่อมาผู้อำนวยการโรงพยาบาลทราบว่า นายธรรมา เรียกเงินจากนาย ว. ผู้ผ่านการคัดเลือก และบอกให้นาย ว. ทำบันทึกรายงานเหตุการณ์ไว้เป็น หลักฐาน แล้วรายงานให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ทราบ หลังจากนั้นนายธรรมา ทราบเรื่องว่ามีคนอื่น รับรู้เรื่องที่เรียกเงิน จึงบอกนาย ว. ว่าไม่ต้องหาเงินมา ให้แล้ว ไม่อยากได้แล้ว พฤติกรรมของ นายธรรมา ที่เรียกรับเงินจาก นาย ว. ไม่ว่าจะได้รับเงินตามข้อเรียก ร้องหรือไม่ก็ตาม เป็นการอาศัยโอกาสที่ตนมีหน้าที่ที่ ได้ รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการคัดเลือกแสวงหา ประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบ ด้วยกฎหมายอันเป็นการ กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่

ตามมาตรา ๘๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ และเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติแจ้งตามหนังสือ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ กำหนดแนวทางการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาในส่วนที่เกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยไว้ว่า ความผิดฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุผล อันสมควรและไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย กับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งสมควรลงโทษไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริต แล้วมาคืน หรือมีเหตุอันควรปรานีอื่นใดไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ

เป็นสายเฟือก...ต้องระวัง!!!

นางแสนรู้ ข้าราชการ ได้รับภาพหนังสือร้องเรียนมาจาก นางไวแสง ซึ่งมีข้อความปรากฏตามภาพว่า นางทองดีทำหนังสือถึงผู้อำนวยการโรงพยาบาล ก. ร้องเรียนนางแสงคำกรณิเรียกรับเงินพิเศษให้แพทย์ช่วยลดคิวผ่าตัดให้เร็วขึ้น ต่อมานางแสนรู้ได้ส่งภาพหนังสือร้องเรียนดังกล่าวไปยังกลุ่มเพื่อนทางแอปพลิเคชันไลน์ และทางเฟซบุ๊ก โดยมีเนื้อหาส่วนใหญ่กล่าวถึงการร้องเรียนของนางทองดี และมีการพาดพิงในเรื่องส่วนตัวของนางทองดี และนางสาวน้ำใจ ผู้ซึ่งเข้ามาช่วยนางทองดีในการดำเนินการหลังจากมีการร้องเรียนและในการชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา โดยในกลุ่มเพื่อนที่ส่งนั้นมีนางปลายฝัน ซึ่งเป็นเพื่อนสนิทของนางทองดี ผู้ร้องเรียน อยู่ในกลุ่มนั้นด้วย พฤติกรรมของนางแสนรู้เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่รักษาความลับของทางราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๖) และฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตน และไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ลงโทษภาคทัณฑ์

รักร้าย ถึงคราวแตกหัก

นางสุตกรัก ข้าราชการ ทะเลาะวิวาท กับนางสาวสุดใจ ข้าราชการ ที่โรงพยาบาลแยกทาง ณ ห้อง ANC โดยนางสุตกรัก พยายามแย่งโทรศัพท์มือถือจากนางสาวสุดใจ แต่นางสาวสุดใจ ไม่ให้

นางสุตกรัก จึงหยิบแก้วน้ำเก็บความเย็น บนโต๊ะขว้างใส่หน้านางสาวสุดใจ ทำให้นางสาวสุดใจ ได้รับบาดเจ็บเป็นแผลฉีกขาด ที่โหนกแก้มซ้าย ต้องเย็บ ๕ เข็ม เนื่องจากนางสุตกรักและนางสาวสุดใจ เคยคบหาดูใจกัน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ หลังจากนั้นได้ลดฐานะลง และระยะหลัง เริ่มห่างกัน ต่อมานางสุตกรัก ได้ขอให้นางสาวสุดใจกลับไปคบหากันเหมือนเดิม แต่นางสาวสุดใจไม่ยอม และทำให้นางสุตกรัก ไม่พอใจ จนเกิดเหตุดังกล่าวขึ้น

ต่อมานางสาวสุดใจ จึงนำเรื่องไปลงบันทึกประจำวันไว้ที่สถานีตำรวจอรอบอุ้มไว้เป็นหลักฐาน พฤติกรรมของนางสุตกรัก ดังกล่าว เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง สถานไม่สุภาพ เรียบร้อย ไม่รักษาความสามัคคี ระหว่างข้าราชการด้วยกัน ตามมาตรา ๘๒ (๗) สถานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย ตามมาตรา ๘๒ (๑๐) และฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ลงโทษภาคทัณฑ์

เกร็ดความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย

ความเห็นทางกฎหมายของคณะกรรมการ
กฤษฎีกา(คณะพิเศษ)ที่น่าสนใจ
เรื่องเสร็จที่ ๑๔๒๕/๒๕๖๓

รัฐจะสามารถเรียกคืนเงินเดือนและผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับไปในระหว่าง
ดำรงตำแหน่งลูกจ้างชั่วคราวและพนักงาน หรือได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือน
ได้หรือไม่ หากภายหลังพบว่าใช้วุฒิการศึกษาปลอมและใบประกอบวิชาชีพปลอม!!!

กรณี นาย ก. ใช้วุฒิการศึกษา
ตามใบปริญญาบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตปลอม
ใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาล
และผดุงครรภ์ที่ออกโดยสภาการพยาบาล
เพื่อรับการจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราวตำแหน่งพยาบาล
วิชาชีพ และรับการจ้างเป็นพนักงานกระทรวง
สาธารณสุข ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ
รวมทั้ง ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญ ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ
ต่อมาผู้ว่าราชการจังหวัด ได้มีคำสั่งให้ออกจาก
ราชการ เพราะเหตุมีคุณสมบัติไม่ตรงตาม
คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง พร้อมทั้ง
ยกเลิกคำสั่งบรรจุเข้ารับราชการ ซึ่งสำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัด ได้เรียกคืนเงินค่าตอบแทน
เบี้ยเลี้ยงเหมาจ่ายและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่ง
ที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข
(พ.ต.ส.)

ที่ได้รับไปตั้งแต่วันที่ได้รับการจ้าง
เป็นลูกจ้างชั่วคราวจนถึงวันที่ให้ออกจาก
ราชการ และได้มีการแจ้งให้ นาย ก.
นำเงินจำนวนดังกล่าวมาคืนภายใน ๓๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง อย่างไรก็ตาม
นาย ก. เพิกเฉยไม่นำเงินมาคืนให้แก่
ทางราชการแต่อย่างใด กรณีนี้สำนักงาน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุขต้องเรียกคืนเงิน
ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติ
วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๖๐
หรือไม่อย่างไร และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวขัดกับมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑
หรือไม่อย่างไร

คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เห็นว่า การที่สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ส่งเรื่องให้ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเรียกคืนเงินที่นาย ก. ได้รับไปตั้งแต่วันที่ได้รับการจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราว จนถึงวันที่ให้ออกจากราชการในขณะที่เป็นข้าราชการ พลเรือนสามัญ จะต้องแยกพิจารณาให้ความเห็น เป็นสองกรณี ดังนี้

กรณีที่หนึ่ง การเป็นลูกจ้างชั่วคราวและเป็นพนักงานกระทรวงสาธารณสุข

เมื่อการเป็นลูกจ้างชั่วคราวและพนักงานกระทรวงสาธารณสุขเป็นนิติสัมพันธ์ที่เกิดจากการทำสัญญาทางปกครองจึงมิใช่คำสั่งทางปกครองไม่อาจนำมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้เพิกถอนและเรียกคืนเงินคืนจากนาย ก. ได้

กรณีนี้ จึงเป็นเรื่องที่จะต้องบังคับตามสัญญาทางปกครอง ซึ่งอาจนำประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับได้ โดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักกฎหมายมหาชน ทั้งนี้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่อ. ๓๒/๒๕๔๖ กรณีที่มีการใช้วุฒิการศึกษา ตามใบปริญญาบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตปลอม และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ปลอม การทำสัญญาดังกล่าวจึงเกิดจากกลฉ้อฉลและมีผลเป็นโมฆียะ ตามมาตรา ๑๕๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่เมื่อสัญญานั้นสิ้นสุดลงเพราะครบกำหนดตามสัญญาจ้างก่อนที่จะตรวจสอบพบว่านาย ก. ใช้วุฒิการศึกษาตามใบปริญญาบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตปลอมและใบอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ปลอม เพื่อรับการจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราวและพนักงานกระทรวงสาธารณสุข ตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ และสัญญาดังกล่าวยังไม่ถูกบอกกล่าว สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จึงไม่อาจเรียกคืนเงินที่นาย ก. ได้รับตามสัญญาได้

กรณีที่สอง การเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

เมื่อคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ ในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการของ นาย ก. เป็นคำสั่งที่ก่อให้เกิดสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อปรากฏว่า นาย ก. ใช้วุฒิการศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิตปลอม และใบประกอบวิชาชีพการพยาบาลและผดุงครรภ์ปลอม ในการสมัครเข้าทำงาน ซึ่งเป็นกลฉ้อฉลทำให้ผู้ออกคำสั่งทางปกครองสำคัญผิดว่ามีคุณสมบัติครบถ้วน คำสั่งดังกล่าว จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งเป็นการ

ให้ประโยชน์แก่ผู้รับ ซึ่งตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้การเพิกถอนคำสั่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

ทั้งนี้ แม้ว่ามาตรา ๕๑ จะกำหนดว่าต้องเป็นคำสั่งทางปกครองที่เป็นการให้เงินหรือประโยชน์ที่อาจแบ่งแยกได้ แต่เมื่อพิจารณาคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้ว คำสั่งดังกล่าวมีผลโดยตรงในทางกฎหมายทำให้ผู้ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญได้รับเงินเดือน และเมื่อมีเหตุที่จะต้องเพิกถอนคำสั่งดังกล่าวและเรียกเงินคืน จึงอาจนำมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับได้ อย่างไรก็ตามเมื่อมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้ โดยชัดแจ้งว่า กรณีที่ปรากฏภายหลังว่า ผู้ได้รับบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญขาดคุณสมบัติ และเมื่อผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน จึงไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือมีสิทธิจะได้รับจากราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น ส่วนการที่ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้อำนาจตามมาตรา ๒๗ ออกคำสั่งให้นาย ก. ออกจากราชการมีผลเป็นการเพิกถอนคำสั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยไม่ต้องนำมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาใช้บังคับอีก ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขจึงเรียกให้นาย ก. คืนเงินเดือนหรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับหรือสิทธิจะได้รับจากราชการซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับเงินเดือนไม่ได้

(บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การเรียกคืนเงินเดือนและผลประโยชน์อื่นใด
ในกรณีเจ้าหน้าที่ขาดคุณสมบัติเพราะเหตุใช้วุฒิการศึกษาและใบประกอบวิชาชีพปลอม
(เรื่องเสร็จที่ ๑๔๒๕/๒๕๖๓))

ที่มา : กฎษฎีกาสาร ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (ธันวาคม ๒๕๖๓ - มกราคม
๒๕๖๔)

ผู้รวบรวม นายปกาสิต คำจันทร์	ผู้อำนวยการกลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม
นายไวพจน์ แสนใจธรรม	นิติกรชำนาญการพิเศษ (ด้านวินัย)
นางสาวช่อฟ้า ปรีดี	นิติกรชำนาญการ
นางสาวนิติพร จันทร์ดี	นิติกรปฏิบัติการ
นางสาวพรสุตา จันทร์หา	นิติกร

จัดทำโดย กลุ่มเสริมสร้างวินัยและระบบคุณธรรม สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข